AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

BAKI DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

BAKALAVR PİLLƏSİ ÜÇÜN
PROQRAM

İXTİSAS-050510 "EKOLOGİYA"

FƏNN- "İPFS-B09 TƏBİƏTDƏN İSTİFADƏNİN İQTİSADİ VƏ EKOLOJİ ƏSASLARI "

(IV kurs)

BAKI – 2015

TƏBİƏTDƏN İSTİFADƏNİN İQTİSADİ VƏ EKOLOJİ ƏSASLARI

Təbiətdən istifadə- cəmiyyətin təbii şəraitindən və ehtiyatlarından maddi sərvətlər əldə etmək, yaşayış şəraitini komfortlaşdırmaq məqsədilə insanın çoxtərəfli fəaliyyəti deməkdir. Həmin prosesdə iqtisadi və ekoloji məqsədlərin əlaqələndirilməsi təbiəti mühafizənin əsas məqsədlərindən biridir.

"Təbiətdən istifadənin iqtisadi və ekoloji əsasları" fənni "Ekologiya və torpaqşünaslıq" fakültəsinin 7 semestrində tədris edilir. Fənn 60 saatdır: 30 saat mühazirə, 30 saat məşğələ.

Mövzular üzrə saatların paylanması

№	Mövzular	Cəmi	O cümlədən	
			Müh.	Məş.
1.	"Təbiətdən istifadənin iqtisadi və ekoloji əsasları" fənninin predmeti, metodologiyası və vəzifələri	2	2	-
2.	Təbiət və cəmiyyətin qarşılıqlı təsirində təbiətdən istifadənin rolu.	2	2	-
3.	Ətraf mühitlə iqtisadiyyat arasında qarşılıqlı əlaqə və davamlı inkişafın ekoloji məzmunu.	2	2	-
4.	Təbii şərait və təbii ehtiyatlardan istifadəyə qoyulan ekoloji tələblər.	2	2	-
5.	Təbii ehtiyatların ekoloji-iqtisadi problemləri	2	2	-
6.	Meşə ehtiyatlarından istifadənin iqtisadi səmərəliliyi və ekoloji məzmunu.	2	2	-
7.	Xüsusi qorunan təbiət ərazilərinin iqtisadi və ekoloji problemləri. Həmin ərazilərin iqtisadiyyata birbaşa və dolayı təsirləri.	2	2	-
8.	Yanacaq-enerji resurslarından istifadənin iqtisadi və ekoloji tənzimlənməsi.	2	2	-
9.	Ətraf mühitin çirklənməsinin ekoloji-iqtisadi zərəri	2	2	-
10.	İqtisadi inkişafın ekologiyalaşması və davamlı	2	2	-

	inkişafa keçidin əsas istiqamətləri			
11.	Ətraf mühitin çirklənməsi və tənzimlənməsinin iqtisadi metodları	2	2	-
12.	Təbiətdən istifadədə ekolojimenecmentvə audit	2	2	-
13.	Ekoloji sığorta və əhəmiyyəti.	2	2	-
14.	İqtisadiyyatın ekologiyalaşdırımasının iqtisadi mexanizmi	2	2	-
15.	Təbiətdən istifadənin idarəedilməsi və təbii mühitin hüquqi müdafiəsi	2	2	-
16.	Təbiətdən istifadənin iqtisadi və ekoloji əsasları fənninin təhlili.	2	-	2
17.	İnsanla təbiətin dialektika münasibətlərinin elmi və praktiki əhəmiyyətinin müzakirəsi.	2	-	2
18.	Davamlı inkişaf konsepsiyasının təbiətdən istifadə edilməsində yeri.	2	-	2
19.	Məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi və inkişafında təbii şəraitin və təbii ehtiyatların rolunun qiymətləndirilməsi.	2	-	2
20.	Su, hava və torpaq ehtiyatlarının ekoloji-iqtisadi əhəmiyyətinin müzakirəsi.	2	-	2
21.	Meşə ehtiyatlarının iqtisadi və ekoloji qiymətinin müəyyən edilməsi yollarının təhlili.	2	-	2
22.	Xüsusi qorunan təbiət ərazilərinin təşkili, fəaliyyəti və maliyyələşdirilməsində beynəlxalq təcrübə ilə tanışlıq	2	-	2
23.	Enerji amili və iqtisadi inkişafının təhlili	2	-	2
24.	Təbiətdən istifadədə ekoloji zərərin qiymətləndirilməsi	2	-	2
25.	Aztullantılı və resursqoruyucu texnologiyaların inkişafının müzakirəsi	2	-	2
26.	Ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödəmələr sistemdəki təcrübələrin müzakirəsi	2	-	2
27.	Ekoloji menecmentin iqtisadi təsir vasitələrinin təhlili	2	-	2
28.	Ekoloji sığorta zamanı tarif siyasətinin müsbət və mənfi cəhətlərinin qiymətləndirilməsi.	2	-	2
29.	Təbiətqoruyucu fəaliyyətin iqtisadi	2	-	2

	sistemlərinin təhlili			
30.	Təbiətdən istifadənin idarəetmə metodlarının təhlili	2	-	2
	Cəmi	60	30	30

Mühazirə mövzuları və onların məzmunu

1. "Təbiətdən istifadənin iqtisadi və ekoloji əsasları" fənninin predmeti, metodologiyası və vəzifələri. Təbiətdən istifadəfənninin öyrənilmə obyekti, predmeti və metodologiyası. Təbiətdən istifadə meşələrində iqtisadi və ekoloji yanaşmanın məzmunu.

2. Təbiət və cəmiyyətin qarşılıqlı təsirində təbiətdən istifadənin rolu. İnsan və təbiət münasibətlərinin dialektikası. Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı təsirinin mərhələləri. Təbiətdən istifadənin prinsipləri və qanunauyğunluqları.

3. Ətraf mühitlə iqtisadiyyat arasında qarşılıqlı əlaqə və davamlı inkişafın ekoloji məzmunu. Davamlı inkişaf konsepsiyası. Rio-de Janeyro Deklarasiyası. Davamlı inkişafa keçid yolları. Davamlı inkişafın meyarları və göstəriciləri.

4. Təbii şərait və təbii ehtiyatlar iqtisadi inkişaf amili kimi ."Təbii şərait və təbiiehtiyatlar" anlayışlarının iqtisadi mahiyyəti.Təbii ehtiyatların təsnifatı. İstehsalın yerləşdirilməsi və inkişafında təbii şərait və təbii ehtiyatlardan istifadəyə qoyulan ekoloji tədbirlər.

5. Təbii ehtiyatlarınekoloji-iqtisadi problemləri. Hava və su ehtiyatlarının qorunması və ekologiyası. Planetin su ehtiyatları ilə təminatı. Torpaq istehsal vasitəsi və cəmiyyətin inkişafının məkan bazisi kimi. Torpaqdan istifadənin ekoloji-iqtisadi problemləri.

6. Meşə ehtiyatlarından istifadənin iqtisadi səmərəliliy və ekoloji məzmunu. Meşə ehtiyatlarının iqtisadi dəyərinin müəyyən edilməsi yolları. Dünyanın meşə ehtiyatları. Meşə ehtiyatlarının istifadə istiqamətləri.Meşə ehtiyatlarının əvəzedilməz ekoloji əhəmiyyəti.